

مجموعه آشنائی با نهج البلاغه  
( جلد هشتم )

## فرهنگ معارف شرح نهج البلاغه

جلد اول

www.ketab.ir

سرشناسه: دشتی، محمد، ۱۳۳۰ - ۱۳۸۰.

عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ معارف شروع نهج البلاغه/ مولفان محمد دشتی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات فراموشی، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ج۳.

فروست : مجموعه آشنایی با نهج البلاغه؛ ج. ۸، ۹، ۱۰.

شابک : دوره ۹۷۰۰۰۰ ریال ۱-۸۶-۸۷۶۴-۶۰۰-۹۷۸ ج. ۱-۹۶-۸۷۶۴-۶۰۰-۹۷۸ ج. ۲: ج. ۲: ۷-۹۷-۹۷-۹۷

۸۷۶۴-۶۰۰-۹۷۸ ج. ۳: ۴-۹۸-۸۷۶۴-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : فیا

رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ ۳۶ ف ۵۰۶ ۲۸/ BP

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۵۱۱

شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۸۴۹۵۵

نام کتاب: فرهنگ معارف شروع نهج البلاغه (جلد اول)

مؤلف: مرحوم محمد دشتی (ره)

ناشر: انتشارات فراموشی

طراح روی جلد: محمد صالح درویش

تاریخ و نوبت چاپ: پاییز ۱۳۹۷ - اول

تیراژ: ۱۷۰۰ جلد

چاپ خانه: عترت

صحافی: جوانان

قیمت: ۹۷ هزار تومان

شابک: ۹۶-۹۸-۸۷۶۴-۶۰۰-۹۷۸

شابک دوره: ۱-۸۶-۸۷۶۴-۶۰۰-۹۷۸

نشانی: تهران، خیابان سعادت آباد، میدان کتاب، خیابان کوهستان، نبش کوچه میثاق، جنب پل،

پلاک ۵، واحد ۲

تلفن: ۰۹۱۹۲۰۹۴۵۱۴

## پیشگفتار

عصر ما، عصر ابزارهای نوین، عصر ظهور روشها و متدهای شگفتی آور تحقیق و بررسی است، با بصحنه آمدن ابزار و ادوات پیشرفته، و کامپیوترهای متفکر، تغییرات اساسی و غیر قابل تصویری در بسیاری از علوم و فنون بشری، و کیفیت مطالعه و ارزیابی، و یافتن مفاهیم ارزشمند نهفته در تألیفات بشری، پدید آمد و سبکها و متدهای تحقیق را دچار تحولات چشمگیر نمود، از این رو نیازمندیهای جدید و تازه‌ای برای نسل تشنه حقیقت عصرمان مطرح است.

همانگونه که غذا خوردن، و نوع غذاها و روشهای بدست آوردن غذاهای مورد لزوم، به نوع زندگی، به کیفیت کار و مسائل شغلی، به مشکلات ترافیک و زندگی شهری، به نوع مدیریت و سرگرمیهای اداری، پیوند خورده است، کار تحقیقاتی و روشهای یافتن و پرداختن مفاهیم ارزشمند آثار و تألیفات بشری، و فراهم آوردن غذای معنوی جان و روان نیز نمیتواند از اینگونه تحولات و دگرگونی‌ها، جدا باشد.

با توجه به محدودیت‌های زندگی، و مشکلات فراوان اجتماعی، و پیچیدگی صنعتی شدن زندگی، به روشهای و ابزار و ادوات و امکانات نوینی در تحقیق نیازمندیم، و به دیدگاههای تازه در مطالعه و یافتن مطالبی ارزشمند، باید اندیشید. (یاد اوقات فراغت و اعصاب سالم و وجود وقت لازم فراوانی امکانات دورانی گذشته، همواره

جلویدان باد).

یکی از عوامل پیشرفت کشورهای متمدن دنیا، بازنگری جدی در پیدایش و کاربرد ابزار و ادوات و روشهای تحقیقاتی است که با جدیدترین و متکاملترین روشها به حیات مراکز تحقیقاتی تداوم می‌بخشند.

کشورهای پیشرفته دنیا ممکن است منابع غنی و آثار فرهنگی، علمی، ادبی جهان سوم، بخصوص حوزه‌های علمیه شیعه را نداشته باشند و با توطئه «فرار مغزها» و «تاراج آثار فرهنگی» دنیا نیز نتوانند سرمایه‌های لازم را فراهم آورند اما با مدرنیزه کردن، ابزار و ادوات تحقیقاتی و با بهره‌برداری صحیح و بایسته، از سرمایه‌های موجود در مراکز تحقیقاتی، به اوج ترقی رسیدند، و پیشرفت‌های شایسته‌ای داشته و دارند.

در يك نگاه واقع بینانه، اعتراف برخی از واقعیتهای ضروری و تلخ است که:  
الف. کشورهای پیشرفته با سرمایه‌های اندک تنها با بکارگیری ابزار و ادوات پیشرفته، و روشهای تحقیقاتی شایسته موفقند و ما با برخورداری از منابع غنی، هنوز بفکر یافتن نیازمندیها ضروری، اندر خم يك کوچه‌ایم.  
ب. آنها با سرمایه‌های اندک رفتند و رسیدند، و ما بر روی دنیایی از ذخائر و

معادن علوم، گرسنه مانده‌ایم.  
ج. آنها با مدرنیز کردن ادوات تحقیق، و کامپیوتری شدن کتابخانه‌ها، و مراکز تحقیقاتی، در عمق زلال علوم غنی می‌کنند، و مادر کنار دریای موج و خروشان علوم و معارف قرآنی و آثار اهل بیت (ع)، سرگردانیم و مصداق این شعر می‌باشیم که:

ماهیان ندیده غیر از آب پرس و پرسان ز هم که آب کجاست؟

د. آنها به همه سرمایه‌های خود رسیده و مرفه‌تر فرار مغزها و تاراج سرمایه‌های

فرهنگی دیگر ملل جهانند، و تازه احساس کمبود نموده، در فکر طرحهای دراز مدت تحقیقاتی بسر می‌برند و ما در شناخت و کشف و استخراج سرمایه‌های خود عاجزیم و یلّهای ارتباطی لازم را بوجود نیاورده‌ایم.

محققان فراوان کشورهای پیشرفته بدنبال انتخاب موضوعات قابل تحقیق و ارزیابی، تلاش می‌کنند و می‌گویند:

درباره کدام موضوع مفید باید ارزیابی نمود؟

اما در دیار ما، و روزگاران آشفته ما، مفاهیم بلند و ارزشمند اسلامی، بدنبال محققان اندک و انگشت شمارند که:

چه کسی باید، روزی، روزگاری، به کنکاش و تحقیق پیرامون مباحث حیاتی و سرنوشت ساز منابع قرآنی و حدیثی بپردازد.

یعنی در آنجا محقق بدنبال موضوعات تحقیقاتی است و اینجا، موضوعات و

مفاهیم در پی اندخاب محققان متعدد سرگردانند!!

و در آن راه می‌گویند چه داریم؟ و چه دارند؟ و چه می‌شود داشت؟ که در این

دیار می‌گوئیم، چه باید کرد؟ و چگونه باید یافت؟

«اگر در این قلم زمین احسان و دردمندانه، بیش از این بگویم می‌ترسم شامل این شعر باشم که:

سأله‌ا دل طلب جام جم از ما می‌کرد  
آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد

بنابر این بهتر است بجای مطرح کردن دغدغه‌ها به راه حلها بپردازیم.

راه حلها

با توجه به مشکلات و ناهماهنگی‌های یاد شده:

• باید به روشهای نوین تحقیق اندیشید، و بهترین ابزار تحقیق را بکار گرفت.

• باید مراکز تحقیقاتی ما به بهترین و پیشرفته‌ترین امکانات مجهز گردند.